

VUOSIKERTOMUS 2021

YAD Youth Against Drugs ry

YHDISTYKSEN YHTEYSTIEDOT:

YAD Youth Against Drugs ry

Keskustoimisto, Lutakonaukio 3

40100 Jyväskylä

p. 040 827 6250, yad@yad.fi

Eeva-Kaisa Hohenthal, toiminnanjohtaja

p. 040 551 9067, eeva-kaisa.hohenthal@yad.fi

Hallitus: hallitus@yad.fi

www.yad.fi

1. YAD Youth Against Drugs ry – tausta ja tarkoitus.....	3
2. Vuosi 2021 pähkinänkuoressa	3
2.1 Vuoden 2021 painopistealueet ja niiden toteutuminen	4
3. Viestintä.....	5
3.1 Yleinen tiedottaminen	5
3.2 Tietomateriaalit	5
3.3 Verkkosivustot	6
3.4 Sosiaalinen media ja viestintäsovellukset	6
3.5 Sisäinen tiedotus	6
4. Vapaaehtoistimien toiminta	6
4.1 Festari- ja infopistetiimi.....	7
4.2 Paikallistoiminta	7
4.3 Päihdekasvatustiimi.....	8
4.4 Verkkovapaaehtoistyön tiimi.....	8
5. Tukitoiminta.....	9
5.1 Tukityöllistäminen	9
5.2 Kokemusasiantuntijuus	9
5.3 Päihteettömyyttä edistävä yhteisö.....	10
6. Projektit	10
6.4. Nuorisotakuu-hanke	10
6.5. VIDA – Vital Information for Drugs Awareness	10
7. Yhteistyö	11
7.1 Valtakunnallinen yhteistyö	11
7.2 Paikallisen tason yhteistyö	12
8. Henkilöresurssit	12
8.1 Palkatut työntekijät	12
8.2 Harjoittelijat, työllistetyt ja yhdyskuntapalvelijat	13
8.3 Hallitus	13
9. Yhdistyksen talous	14
9.1 Yhdistyksen taloustilanne 2021.....	14
9.2 Julkinen rahoitus.....	14
9.3 Varainhankinta / myyntitoiminta	14
9.4 YAD-materiaalimyynni.....	15
10. Toimitilat.....	15
11. Kehittämistyö ja toiminnan arviointi	15

VUOSIKERTOMUS 2021

1. YAD Youth Against Drugs ry – tausta ja tarkoitus

YAD Youth Against Drugs ry on perustettu vuonna 1988 toteuttamaan ehkäisevää huumetyötä erityisesti nuorten omia ideoita ja voimavaroja hyödyntäen. Alusta saakka tavoitteena on ollut tukea myös huumeista irti pyrkiviä ja tarjota heille toimintamahdollisuuksia.

YAD on vakiinnuttanut asemansa suomalaisen **ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijaorganisaationa**, nuoriso- ja päihdealan osaamisensa, nuorten vapaaehtoistoiminnan ja useiden kehittämisprojektien kautta.

Yhdistyksen tarkoitus on toimia poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana valtakunnallisena toimijana, jonka päämääränä on ehkäistä huumausaineiden käyttöä sekä vähentää niistä ja muista päihteistä aiheutuvia haittoja, nuorten vapaaehtoistoimintaa, toipuvien käyttäjien kokemusosaamista ja ammattilaisten asiantuntijatoimintaa yhdistäen. Ideologisena taustana on pyrkimys hyvään ja onnelliseen elämään, jonka toteutumista huumeiden käyttö tai päihderiippuvuus voi estää.

Yhdistyksen rooli ja keskeiset tehtävät ehkäisevän päihde- ja huumetyön kentässä:

- Luoda puitteita nuorten vapaaehtoistoiminnalle ja osallisuudelle ehkäisevässä huumetyössä
- Toteuttaa ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijatoimintaa kehittämishankkeiden, koulutusten, konsultaation ja verkostoyhteistyön keinoin
- Viestiä ja vaikuttaa useiden verkkosivujen, sosiaalisen median ja materiaalityön kautta
- Tarjota tukitoimintaa, vapaaehtoistyön mahdollisuuksia sekä tukityöllistämistä huumeita käyttäville nuorille aikuisille

YAD toimii valtakunnallisesti, toimipisteet sijaitsevat Jyväskylässä ja Tampereella. Lisäksi yhdistyksellä on nuorten kansalaistoimintaa toteuttavia paikallisia tiimejä muutamalla muulla paikkakunnalla.

2. Vuosi 2021 pähkinänkuoressa

Vuosi 2021 jatkoi vuosien 2019-2021 kolmivuotisstrategiaa ja noudatteli pääsääntöisesti toimintasuunnitelmaa. Vuonna 2021 luotiin yhdessä vapaaehtoisten, hallituksen ja työyhteisön kanssa uusi nelivuotisstrategia vuosille 2022-2025. Sosiaalinen tilipito vuodelta 2021 valmistui verkkovapaaehtoistyöstä ja paikallistoiminnan tiimistä.

YAD:ssa työskenteli 2021 toimistopaikkakunnilla Jyväskylässä ja Tampereella keskimäärin 8 työntekijää. Henkilötyövuosia kertyi 7.

Vapaaehtoisten pyörittämiä paikallistiimejä oli eri puolilla Suomea, yhteensä 7. Kaikkein aktiivisinta toiminta oli toimistopaikkakuntien paikallistiimeissä. Yhdistyksellä oli jäsenmaksun maksaneita jäseniä 114 (vuonna 2020: 110).

Toiminnassa oli mukana vapaaehtoisia 613. Vapaaehtoiset tekivät ehkäisevää huumetyötä nuorilta nuorille -periaatteella, järjestivät toimintaa omalle kohderyhmälleen, osallistuivat kokemusasiantuntijatoimintaan ja tekivät verkossa ehkäisevää huumetyötä.

Viestinnän osalta YAD osallistui useaan kampanjaan sekä järjesti muutaman oman kampanjan. Sosiaalisen median puolella Discord vakiinnutti paikkansa niin työntekijöiden, vapaaehtoisten kuin nuortenkin kanssa viestimisessä.

YAD tarjosi omille nuorille kuntouttavaa työtoimintaa sekä työkokeilu- ja harjoittelupaikkoja. 2021 YAD:ssa jonkin edellä mainituista jaksoista teki kuusi nuorta.

Hankkeita oli vain yksi Erasmus+ -hanke. Kansainvälinen Erasmus+ -hanke, Vital Information for Drugs Awareness, joka jatkuu vuoden 2022 kesään asti.

Lisäksi STEA:n Paikka auki II -avustuksella työllistettiin yksi oppisopimustyöntekijä.

2.1 Vuoden 2021 painopistealueet ja niiden toteutuminen

1. Vapaaehtoisten määrään, osallisuuteen ja jaksamiseen panostaminen.

Vapaaehtoisia oli toiminnoissa mukana 613, jota voidaan pitää hyvänä määränä. Erityisesti Discord-chatit ovat vakiinnuttaneet paikkansa ja tämän kaltaiselle keskustelufoorumille on tarvetta. Vapaaehtoisten ja nuorten osallisuuteen on panostettu vuonna 2021. Vaikuta!-illat ovat konkreettinen menetelmä osallisuuden lisäämiseksi. Myös kaiken muun toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen ovat aina osallistuneet yhdistyksen vapaaehtoiset.

2. Kokemusasiantuntijatoiminnan vakiinnuttaminen osaksi YAD:n perustyötä.

Kokemusasiantuntijatoiminta on pääsääntöisesti onnistuttu vakiinnuttamaan osaksi perustyötä. Kokemusasiantuntijakoulutus järjestettiin ja Toni- ja Ränni-keikkoja on ollut vuoden aikana. Kokemusasiantuntijatoiminnassa on kuitenkin vielä asioita, joita tulee ratkoa, esim. palkkiot, koulutuksien tiheys.

3. Kannabishankkeessa kehitetyt koulutusmallin sekä materiaalien vakiinnuttaminen osaksi YAD:n perustyötä

Kannabishankkeen koulutuksia on pidetty vuonna 2021.

4. Työyhteisön hyvinvointiin panostaminen. Hyvinvoiva työyhteisö heijastuu vapaaehtoisiin ja muihin toimijoihin.

Työyhteisön rakenteita on vahvistettu vuoden 2021 aikana. Palaverikäytännöt, työnohjaus ja työntekijöiden liikkuminen toimistopaikkakuntien välillä on lisännyt työhyvinvointia ja yhdessä tekemistä.

5. Kansainvälisten vaihto- ja oppimismahdollisuuksien tarjoaminen nuorille vapaaehtoisille ja järjestön työntekijöille.

Neljän muun Euroopan maan kanssa yhteinen VIDA – Vital Information for Drugs Awareness -hanke on lisännyt oppimismahdollisuuksia kansainvälisestä ehkäisevästä huumetyöstä. YAD on kaksivuotisen hankkeen koordinoija. Vida-hankkeeseen on osallistunut vapaaehtoisia. Vuonna 2021 ei kuitenkaan päästy tekemään vaihtoja tai ulkomaille suuntautuvia opintomatkoja.

Yllä kuvatut tavoitteet toteuttivat osaltaan YAD:n strategiaa vuosille 2019–2021.

3. Viestintä

3.1 Yleinen tiedottaminen

Tiedotustoiminta YAD:ssa tarkoittaa monipuolisen tiedon ja näkökulmien jakamista huumausaineiden käyttöön ja päihdehaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen liittyvissä kysymyksissä sekä yhdistyksen omasta toiminnasta viestimistä. Yleiseen mielipiteeseen vaikuttaminen yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumalla on osa yhdistyksen toimintaa.

YAD teki vuonna 2021 vaikuttamistyötä verkostoissa, osallistuen Ehkäisevän huumetyön järjestöverkoston kampanjatyöhön. YAD oli aktiivisesti suunnittelemassa uusia kampanjoita ja tuotti myös materiaalia jaettavaksi verkoston yhteiseen käyttöön. Yhteisiä kampanjoita olivat:

- Kansainvälinen yliannostusriskeistä muistuttava Overdose Awareness Day 31.8., johon YAD osallistui jakamalla ohjeita yliannostuskuolemien ehkäisemiseksi, iskulauseella ”Yksikin kuolema on liikaa”. Useat ehkäisevän päihdetyön järjestöt (YAD mukaan lukien) värjäisivät logonsa violetiksi kampanjapäivän ajaksi.
- Kansainvälinen ”Support. Don’t Punish” -kampanja, joka käännettiin ept-verkoston huumetyöryhmässä suomeksi ”Tukea. Ei tuomioita”. YAD teki kansainvälisen kampanjan bannereista ja profiilikehyksistä suomenkieliset versiot ehkäisevän päihdetyön järjestöjen jaettavaksi ja käytettäväksi.
- Kansainvälisen Global Drug Survey 2021 -kyselyn jakelu ja tuloksista tiedottaminen. YAD oli päävastuussa vuoden 2021 kyselyn levittämisestä Suomessa. Kyselyyn saatiin Suomesta 945 vastaajaa.

Lisäksi YAD toteutti huhtikuussa vuotuisen kannabista käyttäville ihmisille suunnatun 419-kampanjan (www.yad.fi/419), jonka teemana oli vuonna 2021 ”Kannabiskysymys ei ole mustavalkoinen”.

Vuonna 2021 YAD käynnisti Tampereella nuorten vaikuttamismahdollisuuksiin innostavat Vaikuta!-illat, joiden tavoitteena on tuoda YAD:n viestintään entistä painokkaammin nuorten omaa ääntä, ideoita ja ajatuksia ideoinnista toteutukseen asti.

3.2 Tietomateriaalit

Yhdistyksen toimistoilta ja verkkokaupasta www.yad.fi/yadstore oli tilattavissa ilmaisia ja maksullisia YAD:n tuottamia esitteitä ja materiaaleja yhdistyksen toimintaan sekä päihde- ja huumetietoon liittyen. Yhdistyksen materiaaleja jaettiin lisäksi koulutusten yhteydessä, tapahtumissa sekä Street Team -toiminnan välityksellä.

3.3 Verkkosivustot

Pääsivusto yad.fi tarjoaa tietoa huumausaineista, YAD:n toiminnasta sekä osallistumismahdollisuuksista. Vuonna 2021 sivustolla oli 41 134 kävijää ja 104 544 katselukertaa. Eniten tietoa etsittiin eri huumausaineista.

YAD Street Teamin sivustolla yad.fi/streetteam oli vuoden 2021 aikana 8 663 käyntiä ja 53 357 katselukertaa.

Huumebiisit.fi-sivustolla voi kuunnella ja kommentoida huumeiden käyttöä käsittelevää musiikkia. Sivustolla oli vuonna 2021 17 017 katselukertaa.

3.4 Sosiaalinen media ja viestintäsovellukset

Maaliskuussa 2020 perustetulla YAD:n Discord-palvelimella järjestettiin kaikille nuorille avoimia chatteja yhteensä 47 kertaa vuonna 2021. Palvelimella oli 210 henkilöä, joista 87 osallistui chatteihin. Viestejä lähetettiin 21 241 kpl ja puhekanavalla juteltiin yhteenlaskettuna 436 tuntia.

YAD:n TikTok-kanavalla oli 853 seuraajaa ja 7 419 videotykkäystä.

YAD:n Instagram-tilillä julkaistiin aktiivisesti kuvia ja tarinoita YAD:n toiminnasta ja tiliä seurasi 1 575 henkilöä.

YAD:n Twitter-tilillä julkaistiin ajankohtaisia twiittejä päihdetyöhön ja järjestötoimintaan liittyen. Twitterissä YAD:lla oli 768 seuraajaa.

YAD:n YouTube-kanavan videot keräsivät 8 071 katselukertaa.

Facebookissa YAD:lla oli vuonna 2021 yli kymmenen eri sivua tai ryhmää, joiden yhteenlaskettu seuraajamäärä oli yhteensä noin 8 700. Facebookia käytettiin vapaaehtoisten kanssa viestimiseen, tapahtumien ja koulutusten markkinointiin sekä ajankohtaisen päihdeuutisoinnin jakamiseen ja siihen liittyvään keskusteluun.

3.5 Sisäinen tiedotus

Yhdistyksen ajankohtaisasioista tiedottava jäsenlehti Yadilainen ilmestyi vuonna 2021 neljä kertaa.

YAD:n ajankohtaisasioista tiedottava sähköinen uutiskirje Yaddikti ilmestyi viisi kertaa ja sitä tilasi 192 henkilöä.

Työyhteisön sisäistä viestintää hoidettiin perinteisten työyhteisöpalaverien, sähköpostiviestien ja työraporttien lisäksi Discord-viestintäsovelluksen kautta sekä kahdesti viikossa Zoom-videopalaverien välityksellä. Myös YAD:n eri vapaaehtoistiimit pitivät yhteyttä perinteisten kohtaamisten lisäksi Discordin ja somekanavien välityksellä.

4. Vapaaehtoistiemien toiminta

YAD:n vapaaehtoisvoimin toteutettava perustoiminta on jaettu neljään valtakunnalliseen vapaaehtoistiimiin: infopiste- ja festaritimi, päihdekasvatustiimi, paikallistoiminnan tiimi sekä verkkovapaaehtoistyön tiimi. Tiimien toimintaa on mallinnettu tiimimanuaaleihin tasalaatuisuuden varmentamiseksi. Tiimeihin voi liittyä kuka tahansa vapaaehtoistoiminnasta kiinnostunut asuinpaikasta riippumatta ja osallistua tiimin toimintaan käytyään ensin toimintaan valmentavan koulutuksen.

Tiimien kautta voi osallistua juuri itseään kiinnostavaan toimintaan sekä saada kutsuja kohdennetusti tietyn tiimin toimintoihin.

4.1 Festari- ja infopistetiimi

Vertaisvaikuttaminen festareilla on yksi yhdistyksen alkuperäisistä toimintamuodoista. Festarityössä toteutuu ehkäisevän huumetyön ja päihdekasvatuksen tärkeä perusajatus: vuorovaikutus ja kohtaaminen. Infopistetyössä mennään sinne missä nuoretkin ovat. Vuonna 2021 ei koronatilanteen vuoksi päästy festareille, mutta koulutukset järjestettiin silti.

Infopiste- ja festarityön vapaaehtoisia koulutettiin kevään infopistekoulutuksessa, johon osallistui yhteensä 10 nuorta. Kevään Infopistekoulutuksen yhteydessä järjestettiin myös festarivastaavien koulutus, johon osallistui 7 vapaaehtoista.

Paikallistiimit pitivät infopisteitä 2 kertaa erilaisissa paikallisissa tapahtumissa, joissa tavoitettiin 112 henkilöä. Vuoden 2021 infopistetyöstä on koottu sosiaalinen tilinpito, jonka pohjalta toimintaa arvioidaan ja kehitetään.

Kesän 2021 aikana järjestettiin Vaihtoehtoisia trippejä -tour Tampereella, Jyväskylässä sekä Pieksämäellä, mikä toimi hyvänä vaihtoehtoisena toimintana, kun festareille ei päästy. Tähän kiertueeseen osallistui 9 eri vapaaehtoista. Kiertueella pidettiin Jäätelöpiknik, johon sai tulla keskustelemaan huumausainekysymyksistä sekä kokeilemaan sirkusvälineitä. Pisteellä tavoitettiin 40 henkilöä.

4.2 Paikallistoiminta

Paikallistoiminta on nuorten vapaaehtoisten itsensä järjestämää toimintaa, jota YAD:n työntekijät tukevat. Paikallistoiminnan vapaaehtoiset järjestivät paikkakunnillaan kokoontumisia, erilaisia tapahtumia, leirejä, koulutuksia, pitivät infopisteitä nuorten tapahtumissa sekä YAD-infoja ja päihdekasvatustunteja kouluilla. Paikallistiimit toimivat yhteistyössä kunnan nuoriso- ja vapaa-aikatoimen sekä yhdistysten kanssa.

Toimintaa markkinoidaan ja siitä tiedotetaan erityisesti nuorille ja niin sanotuissa riskiryhmissä oleville, mutta myös yhteistyökumppaneille. Paikallistiimit hyödyntävät monipuolisesti sosiaalista mediaa tiedotuksessa ja nuorten tavoittamiseksi. Osassa paikallistiimeistä toimintaan osallistuu päihdetaustaisia henkilöitä ja osalla paikkakunnista pyöritetään tukiystävöimintää.

Paikallistiimeissä eniten aktiivisia vapaaehtoisia sijoittuu ikähaarukkaan 18-23-vuotiaat ja seuraavana tulee 13-17-vuotiaat, kolmanneksi eniten vapaaehtoisia on 30-35-vuotiaiden ryhmästä. Paikallistoiminnan kävijämäärät vaihtelevat paikkakunnittain ja kerroittain. Kaikkiaan 98 vapaaehtoista osallistui paikallistiimien toimintaan. Paikallistiimejä oli vuonna 2021 kuusi: Jyväskylä, Tampere, Jämsä, Helsinki ja Muhos. Näistä uutena oli Helsinki. Vuoden 2021 aikana toimintansa päätti Pori ja Kontiolahti.

Kullakin paikallistiimillä oli käytössään oma Facebook-ryhmä tai tiedotussivu. Näissä ryhmissä oli vuoden loppuun mennessä Facebookissa 120 jäsentä ja Instagramissa 1591 seuraajaa.

Valtakunnallinen yhdistys tuki paikallistoimintaa materiaalein, koulutuksin, tapahtumin, työntekijöiden tuella ja taloustuella, jota paikallistiimit saavat toiminnan aloitukseen ja voivat hakea tarvittaessa tapahtumiin. Paikallistiimien vastuunkantajat kokivat työntekijöiltä saamansa tuen riittäväksi ja osa koki tarvitsevänsä lisätukea toiminnan suunnitteluun sekä markkinointiin. Koronan osalta vaihtoehtoisia toimintaa on mahdollisuuksien mukaan järjestetty Zoomin (15 hlö) ja Discordin (19 hlö) välityksellä.

4.3 Päihdekasvatustiimi

YAD:n päihdekasvatustiimi tarjoaa erilaisia päihdekasvatuksellisia tuokioita nuorten ryhmille nuorten vapaa-ajan ympäristöihin, lastensuojelulaitoksiin ja koulujen teemapäiviin. Päihdekasvatustiimiin voivat tulla mukaan 16 vuotta täyttäneet YAD:n vapaaehtoiset, jotka ovat käyneet toimintaan perehdyttävän koulutuksen. Päihdekasvatustiimissä käytetään toiminnallisia ja vuorovaikutuksellisia päihdekasvatuksen menetelmiä. Myös päihdekasvatustuokioiden sisällöt voidaan suunnitella yhteistyössä nuorten kanssa.

Vuonna 2021 YAD:lla oli käytössä yhteensä neljä erilaista toiminnallista päihdekasvatusmenetelmää. Lisäksi päihdekasvatuksen tukena hyödynnettiin Kannabishankkeessa kehitettyjä menetelmiä, kuten kannabispelikortteja. Menetelmäkorttien käyttöä koulutettiin myös muille nuorten ryhmien kanssa työskenteleville, kuten nuorisotyöntekijöille, koulujen ja oppilaitosten henkilöstölle ja lastensuojelun työntekijöille. Korttien tarkoituksena on toimia nuorten ja nuorten aikuisten kanssa käytävien päihdekeskustelujen käynnistäjänä ja virittäjänä. Korteista "Oma asia?" -pakka pyrkii kuvien avulla esittämään huumeiden käytön erilaisia seuraamuksia sekä yksilön lähipiiriin ja asuinympäristön näkökulmista, mutta myös globaalisti. "Väitteitä päihteistä" -kortit haastavat tarkastelemaan omia näkökulmia niin päihteiden käytöstä, päihdepolitiikasta kuin päihdekasvatuksestakin. "Addiktiokortit" herättelevät pohtimaan erilaisten riippuvuuksien yhtäläisyyksiä ja eroja ja sitä, mistä erilaisiin ongelmiin voi saada apua. "Mielikuvani päihteistä" -korttien avulla vertaillaan päihteiden ominaisuuksia, yhtäläisyyksiä ja eroja. Samalla voidaan purkaa virheellisiä käsityksiä eri päihteisiin liittyen. Päihdekasvatuksen lisäksi kaikki menetelmäkortit sopivat myös opiskelijoiden tai työntekijöiden päihdetietojen ja päihdekasvatuksellisiin keskusteluihin liittyvien valmiuksien lisäämiseen.

Koronavuoden aikana vuorovaikutuksellisia ja kasvokkaisuuteen perustuvia päihdekasvatustuokioita oli haastava toteuttaa. Päihdekasvatustiimissä toimi viisi vapaaehtoista, jotka kohtasivat 154 nuorta oppilaitoksissa tai nuorisotiloilla.

Lisäksi Exp3rt-hankkeen kokemusasiantuntijat kohtasivat nuoria Ränni-menetelmällä.

4.4 Verkkovapaaehtoistyön tiimi

Street Teamin tavoitteena on tarjota mahdollisuus vapaaehtoistyöhön missä päin Suomea tahansa ja madaltaa vapaaehtoistyön tekemisen kynnyksiä korostamalla nuorten omaa päätösvaltaa toiminnan sitouttavuuden suhteen. YAD:n street teamiläiset toimivat ja toteuttavat verkossa sekä fyysisissä lähiympäristöissään erilaisia tehtäviä viedäkseen eteenpäin huumeetonta elämäntapaa ja kriittistä suhtautumista päihteiden käyttöön. Street Teamin tehtävien kautta nuoria pyritään kannustamaan kriittiseen ajatteluun ja omien mielipiteiden esille tuomiseen, avoimeen keskusteluun ja vapaaehtoistyöhön huumeettomuuden edistämiseksi. Street Team -toiminnan avulla pyritään

rakentamaan nuorille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa itselle sopivalla tavalla. Verkkovälitteisyys mahdollistaa nuorille yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet asuinpaikkakunnasta riippumatta. Tiimin tavoitteena on omalta osaltaan kehittää verkkonuuriso- ja verkkovapaaehtoistyötä eteenpäin.

Street Teamin toiminnassa tavoitellaan vuositasolla kahtasataa aktiivista nuorta ja uusien rekisteröityneiden määrällinen tavoite on 350 nuorta per vuosi. Vuonna 2021 uusia rekisteröityi 484 ympäri Suomea ja aktiivisia nuoria oli 127. Tehtäviä palautettiin hyväksytysti yhteensä 1325. Uusia tehtäviä ilmestyi 7. Toiminnasta vastasi 80 % työajalla verkkovapaaehtoistyön suunnittelija.

2021 painopistealueena oli kasvattaa nuorten sitoutuneisuutta Street Teamiin sekä YAD:iin järjestönä. Uusista jäsenistä aktivoitui 26,2%, joka on samassa linjassa edellisvuoteen. Verkkovapaaehtoisia osallistui myös muuhun YAD:n toimintaan ja sekä kaksi nuorta kutsuttiin järjestön yhteisille tiimipäiville.

5. Tukitoiminta

YAD:n tukitoimintaa toteutetaan seuraavin tavoin:

- Tukityöllistäminen ja yhdyskuntapalveluspaikat päihdetaustaisille
- Kokemusasiantuntijanäkökulma eri toiminnoissa
- Päihdeettömyyttä edistävä yhteisö
- Tukileiri huumeista irti pyrkiville

YAD:n työntekijät tarjoavat mahdollisuuksiensa mukaan keskustelutukea päihdeistä irti pyrkiville. Näiden lisäksi vuonna 2021 oli neljä vapaaehtoisen ja nuoren välistä tukisuhdetta.

5.1 Tukityöllistäminen

Työllistymis- ja harjoittelumahdollisuuksien tarjoaminen päihdetaustaisille on osa YAD:n tukitoimintaa. Työharjoittelun, työelämävalmennuksen tai työkokeilun kautta päihdetaustainen voi kääntää omaa taustaansa ja kokemustaan vahvuudeksi ja osallistua ehkäisevään huumetyöhön. Työharjoittelut toimivat usein ponnahduslautana työllistettyjen hakeutumiselle sosiaalialan opintoihin ja nuuriso- tai päihdealan töihin. YAD tarjoaa myös yhdyskuntapalveluspaikkoja päihdeisiin kytkeytyvistä rikoksista tuomituille tai päihdetaustan omaaville yhdyskuntapalvelustaan suorittaville. Tavoitteena on tarjota päihdeettömän yhteisön tukea palveluksen suorittamisen yhteydessä. Tällaisia tukityöllistettyjä ja yhdyskuntapalveluksen suorittajia pyritään samaan YAD:hen vuosittain 4-8 henkilöä. Vuonna 2021 heitä oli kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa viisi henkilöä. Tämän lisäksi opiskelijaharjoitteluja YAD:lle suoritti neljä opiskelijaa. Oppisopimusopiskelijoita oli vuoden 2021 aikana yksi.

5.2 Kokemusasiantuntijuus

Vuonna 2021 kokemusasiantuntija-hankkeissa kehitetyt menetelmät nuorten kohtaamiseen ja ammattilaisten kouluttamiseen (Ränni- ja Toni-menetelmät) siirtyivät osaksi perustyötä.

Vuonna 2021 koulutettiin 7 uutta kokemusasiantuntijaa ja lisäksi toiminnassa oli mukana 9 aikaisemmin koulutettua kokemusasiantuntijaa.

Vuonna 2021 kokemusasiantuntijat kouluttivat yhteensä 106 ammattilaista etänä toteutetuissa Toni-koulutuksissa. Nuoria kohdattiin Ränni-päihdekasvatuskeikoilla sekä mm. oppilaitosvierailuilla yhteensä 135.

5.3 Päihteettömyyttä edistävä yhteisö

YAD:n toimintoihin voivat osallistua niin nuoret, joilla ei ole huumeiden käyttötaustaa, kuin päihteistä eroon pyrkivät nuoret. Tavoitteena on muun muassa luoda huumeettomia ihmissuhteita ja tukea päihteetöntä elämäntapaa tekemisen ja yhdessäolon kautta. Vapaaehtoistoimijoiden muodostamalla turvaverkolla ja yhteisöllisellä tuella on suuri merkitys. Päihteettömät toiminnat ja kokemukset rohkaisevat ja innostavat jäsenistöä ylipäättään päihteiden käytön vähentämiseen tai lopettamiseen. Vapaaehtoisena toimiminen rakentaa uutta myönteistä identiteettiä ja minäkuvaa päihdetaustaiselle.

Tukea tarvitsevat ohjautuivat YAD:n toimintaan hoitopaikkojen, viranomaiskontaktien ja ”puskaradion” kautta. YAD:n toimintaa pyritään ylipäättään tarjoamaan myös nuorille, jotka ovat niin sanottua riskiryhmää päihteiden käytön suhteen tai muuten vailla harrastustoimintaa. Yhdistyksen vapaaehtoisista päihdetaustaisia arvioidaan olevan 10–15%.

6. Projektit

6.4. Nuorisotakuu-hanke

Vuonna 2021 toteutettiin Vaihtoehtoisia trippejä -hanke Tampereen kaupungin nuorisotakuuavustuksella. Hankkeessa kehitettiin ja pilotoitiin Hyviä nousuja -terapeuttista kiipeilyryhmää huumehaittojen ehkäisemiseen ja vähentämiseen sekä kehitettiin ja toteutettiin yhteistyössä Tampereen A-kilta ry:n, Pirkanmaan Kaarikoirien sekä Tampereen seurakuntien kanssa Skeittitapulin psykososiaalisen tuen toimintaa.

Hyviä nousuja -kiipeilyryhmä kokoontui yhteensä 44 kertaa ja toimintaan osallistui 17 eri nuorta. Skeittitapulin yhteydessä järjestettiin yhteensä 11 Sirkuspiknikkiä, joille sai tulla kokeilemaan sirkusvälineitä ja keskustelemaan huumeista. Sirkuspiknikeillä kohdattiin n. 200 ihmistä. Hyviä nousuja -kiipeilyryhmä jatkuu vuonna 2022 osana Hampupelto-hanketta ja Skeittitapulin kehittämistä jatketaan vuonna 2022 yhteistyössä Pirkanmaan Kaarikoirien sekä Tampereen seurakuntien kanssa.

6.5. VIDA – Vital Information for Drugs Awareness

VIDAn (2020-2022) tavoitteena on edistää ja tukea aktiivisesti nuorisotyön laatua ja innovaatioita. VIDAn kouluttamat vertaisohjaajat auttavat vähentämään huumeiden väärinkäytön vaikutuksia niin yksilö- kuin yhteisötasolla. Hankkeen rahoittaa Erasmus+ Youth in Action ohjelma ja hankkeen muut

kumppanit tulevat Hollannista, Irlannista, Portugalista, Tšekistä sekä Suomesta. Hankkeen päähakijana toimii YAD Youth Against Drugs ry, jolla on päävastuu raportoinnista sekä budjetoinnista.

Projektin tuotokset ovat:

IO1: Interaktiivisen infografiikan työkalupakki

IO2: Nuorisotyöntekijöiden koulutusohjelma

IO3: Vertaisohjaajien koulutusohjelma

IO4: Interaktiivinen verkkoportaali - VIDA MOOC

Hankkeen puitteissa Zoom-kokoontumisia oli vuoden 2021 osalta yhteistyökumppaneiden kanssa seitsemän ja kansallisen toimiston järjestämiin seminaareihin osallistuttiin kaksi kertaa. IO1 tuotoksen osalta pidimme Suomen päädyssä Drug Workshop -ideointikertoja nuorten kanssa yhteensä 5 kertaa Zoomin ja Discordin välityksellä sekä livenä. Drug Workshoppeihin osallistui 8 YAD:n vapaaehtoista. Drug Workshopien pohjalta suunniteltiin 6 erilaista interaktiivista infograafia yhdessä Hollannin kanssa. Toiset 6 kappaletta ideoitiiin Irlannissa. Vuoden 2022 aikana pidetään hankkeen loppuseminaari ja saatetaan hanke päätökseen.

7. Yhteistyö

YAD näkee yhteistyön tärkeänä kanavana kehittää ehkäisevän päihdetyön kenttää sekä keinona toimia tehokkaammin ja näkyvämmiin yhteisten tavoitteiden edistämiseksi. Useiden toimijoiden keskinäinen vuoropuhelu, yhteiset linjaukset ja toiminta samaan suuntaan sovitulla työnjaoilla on välttämätöntä.

Yhteistyöllä voidaan saada aikaan synergiaetuja, jotka tukevat tavoitteen mukaista toimintaa ja edustavat järkevää resurssien käyttöä. Yhteistyön kautta toimijat voivat profiloitua toisiaan täydentäviksi ja purkaa turhaa päällekkäisyyttä.

YAD tekee yhteistyötä muiden järjestöjen, kunnallisten toimijoiden, paikallisten ja valtakunnallisten työryhmien ja tahojen kanssa silloin, kun yhteistyö on järkevää ja edistää yhdistyksen tavoitteiden toteutumista.

7.1 Valtakunnallinen yhteistyö

Valtakunnallisen tason järjestöjä, verkostoja ja hankkeita, joiden kanssa YAD:lla oli yhteistyötä tai joissa YAD oli jäsenenä:

- Allianssi
- Aseman Lapset ry
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
- Ehkäisevän päihdetyön verkosto sekä sen alainen Huumetyöryhmä ja Viestintätyöryhmä
- Fingo ry
- Koordinaatti
- Kris ry

- Music Against Drugs ry
- Nuorten Akatemia
- Nusuvefo (Nuorille suunnatun verkkotyön foorumi)
- Hyvinvointiala Hali ry
- Opetushallitus
- Sininauhasäätiö (Rikoksista irti -verkosto)
- Soste ry
- Sovatek -säätiö
- Verke
- Yeesi ry

7.2 Paikallisen tason yhteistyö

YAD teki yhteistyötä paikallisesti ja alueellisesti päihde-, vapaaehtois- ja nuorisojärjestöjen, rikosseuraamustoimistojen, hoitopaikkojen, kuntien nuoriso- ja sosiaalityöntekijöiden, seurakuntien, koulujen, oppilaitosten sekä alueellisten verkostojen kanssa. Yhteistyön muodot vaihtelivat yhteisen toiminnan järjestämisestä tiedottamiseen, ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä palvelujen vaihtoon. Kunnat myös rahoittivat yhdistyksen toimintaa ja tapahtumia saaden samalla ehkäisevän päihdetyön toimintaa ja tukitoiminnan palveluja alueelle. Paikallista yhteistyötä tehtiin ennen kaikkea YAD:n toimistopaikkakunnilla.

YAD on ollut mukana perustamassa Jyväskylän seudun päihdepalvelusäätiötä, (nykyinen Sovatek) ja ollut mukana säätiössä siitä lähtien. YAD on perustajajäsenenä mukana myös Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunnassa.

Paikallistiimejä kannustettiin osallistumaan kuntiensa verkostoyhteistyöhön sekä tiedottamaan toiminnastaan paikallisille viranomaisille ja muille alan toimijoille. Yhteistyöprojekteihin ja työryhmiin osallistutaan mielellään resurssien puitteissa ja silloin kun toiminta on YAD:n linjan mukaista.

8. Henkilöresurssit

8.1 Palkatut työntekijät

Yhdistyksessä työskenteli vuoden 2021 aikana keskimäärin kahdeksan henkilöä perustyössä ja projekteissa sekä oppisopimusopiskelija (7 henkilötyövuotta). Yksittäisiä työsuoritteita YAD saattoi lisäksi hankkia palkkiota tai työkorvausta vastaan. YAD on Hyvinvointiala Hali ry:n jäsen ja noudattaa yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimusta.

Yhdistyksen toimihenkilöt vuonna 2021:

Janne Paananen (toiminnanjohtaja, Jyväskylä)

Taneli Hytönen (verkkovapaaehtoistyön suunnittelija, Jyväskylä)

Anne Hämäläinen (ehkäisevän huumetyön suunnittelija, Jyväskylä, toimivapaalla)

Iida Porkka (ehkäisevän huumetyön suunnittelijan sijainen, Jyväskylä)

Ulla Kuokkanen (toimistos sihteeri, Jyväskylä 1.3.21 saakka)

Nina Huhtinen (toimistos sihteeri, Jyväskylä 1.3.21 alkaen)

Saara Mansikka-aho (järjestötiedottaja, Jyväskylä)

Riikka Peltola (ehkäisevän huumeuuden suunnittelija, Tampere, opintovapaalla)

Anna Järvinen (ehkäisevän huumeuuden suunnittelija, Tampere, sijainen)

Janina Tihinen (Paikka auki II, oppisopimustyöntekijä, Jyväskylä)

Marjo Tiittanen (vapaaehtoistyön koordinaattori, Tampere)

Katrina Hämäläinen (vapaaehtoistyön koordinaattori, Jyväskylä)

8.2 Harjoittelijat, työllistetyt ja yhdyskuntapalvelijat

Ammatillisista oppilaitoksista sekä korkeakouluista hakeutuville työharjoittelijoille on tarjottu mahdollisuus suorittaa harjoittelunsa YAD:ssa. Harjoittelijoita otettiin resurssien sallissa, niin että harjoitteluun voidaan myös YAD:n puolelta panostaa. Vuonna 2021 yhdistyksessä opintoihinsa liittyvän harjoittelun suoritti neljä opiskelijaa.

Lisäksi erilaisin työllistämisen-, kuntoutustuki- ja harjoittelurahoin yhdistyksessä työskenteli vuoden aikana viisi henkilöä. Työllistämisen yhdistys painottaa kuntouttavaa näkökulmaa ja työllistää mielellään henkilöitä, joilla on taustallaan päihde- tai huumeongelma. Toisena työllistettyjen ryhmänä ovat omat vapaaehtoiset.

8.3 Hallitus

YAD:n hallituksessa on ollut perinteisesti hyvin edustettuina yhdistyksen perustoiminnan tuntevat jäsenaktiivit. Nuoruus, järjestökokemus sekä nuoriso- ja päihdealan asiantuntemus olivat edustettuina myös vuoden 2021 hallituskokoonpanossa. Hallitus kokoontui kahdeksan kertaa. Hallituksen jäsenet jakoivat keskenään järjestäytymisen yhteydessä vastuualueet, joiden mukaan työnjakoa pyrittiin toteuttamaan. Kokouksiin osallistuminen ja sitoutuminen työskentelyyn oli erinomaista. Alkuvuodesta hallitukselle järjestettiin perehdytyspäivä. Keväällä ja syksyllä järjestettiin hallituksen ja työyhteisön yhteiset arviointi- ja suunnittelupäivät.

YAD:n hallituksen puheenjohtajana toimii Helmi Lind. Hallitukseen saa yhteyden sähköpostilla hallitus@yad.fi.

Hallitus 2021:

Helmi Lind, Tampere (pj)

Krista Rintala, Tampere (vara pj)

Sami Sorjonen, Jyväskylä

Kim Hokkanen, Jyväskylä

Taru Keränen, Tampere

Salla Vuopio, Jyväskylä

Aino Salmi, Jyväskylä

Varajäsenet:

Mira Nurmi, Tampere

Jemina Niemi, Tampere

Petra Karinen, Tampere

Antero Keränen, Tampere

Hallituksen sihteerinä toimi yhdistyksen toiminnanjohtaja Janne Paananen.

9. Yhdistyksen talous

9.1 Yhdistyksen taloustilanne 2021

Yhdistyksen taloustilanne vuonna 2021 on vakaa. Yhdistyksen tuloslaskelman mukainen tulos oli tilikauden päättyessä -26 813,06 euroa (vuonna 2021: ylijäämäinen 54 793). Taseen loppusumma oli 435 033,08 € (vuonna 2020: 533 360 euroa). Taseen loppusumman eroon vuoteen 2020 verrattuna vaikuttavat käynnissä olleiden hankkeiden määrä ja saadut avustukset.

Avustuksia yhdistys sai 409 178, 27 €, ja henkilöstökuluja oli vuonna 277 435, 86 €. vuoteen 2020 verrattuna saadut avustukset tippuivat 295 819 €. Hankkeita päättyi vuonna 2020 useampia ja vuonna 2021 oli ainoastaan käynnissä Nuorisotakuu -hanke sekä VIDA-hanke. Toimintakulut palasivat aiempien vuosien tasolle (matkakulut, vapaaehtoistoiminnan, ostopalvelut) vuoden 2020 koronavuoden jälkeen.

Talouden seurannassa ja kirjaamisessa tehtiin yhteistyötä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -tilitoimiston kanssa, joka hoiti YAD:n kirjanpidon ja palkanlaskennan. Yhdistyksen tilintarkastajana toimi HT Matti Oksanen.

9.2 Julkinen rahoitus

Toiminnan päärahoittajana oli vuonna 2021 STEA, joka tuki yhdistystä yleis- ja projektiavustuksilla yhteensä 363 742 euroa (käytetyt avustukset). Tukea toimintaan saatiin myös OKM:ltä festariväestöön ja ESR:ltä kannabisinterventiohankkeeseen ja VIDA-hankkeeseen.

Paikallistiimien kotikunnat tukivat paikallista toimintaa. Vuonna 2021 paikallistiimien sekä Tampereen nuorisotakuuhankkeen tuotot olivat reilut 19 000 euroa. Paikallistiimien tuotot on suunnattu kokonaisuudessa paikallisen toiminnan tukemiseen. Paikallistiimeillä on omat tilinsä ja tilinkäyttäjensä. Valtakunnallinen yhdistys kuitenkin viime kädessä hallinnoi ja vastaa niidenkin taloudenpidosta.

9.3 Varainhankinta / myyntitoiminta

Ulkoistettuna varainhankinnan muotona YAD jatkoi yhteistyötä alkuvuoden Kustannus Ampainen Oy:n kanssa ja myöhemmin JOKR-2000 oy:n kanssa. Myyntituotteina olivat vuonna seinäkalenteri ja päihdekasvatusvihko. Myynnistä tuloutui 18 505 euroa (vuonna 2020: 24 124 euroa) YAD:lle.

Vuonna 2021 yhdistyksen jäsenmaksu oli kuusi euroa, tukijäsenmaksu 20 euroa ja yhteisötukijäsenmaksu sata euroa. Lisäksi vuodesta 2013 lähtien on ollut mahdollista maksaa jäsenmaksu kerralla koko elämäksi 60 eurolla. Jäsenmaksutuotoista ohjattiin 25 % lähimmän paikallistiimin toimintaan. Jäsenmaksutuottojen merkitys yhdistyksen varainhankinnassa on vuositasolla marginaalinen.

9.4 YAD-materiaalimyynti

Yhdistys myi tuotteitaan tehdäkseen yhdistystä tunnetuksi sekä levittääkseen päihde- ja huumetietoutta. Tällaisia jäsen- ja tukituotteita ovat muun muassa t-paidat, pinssit, hupparit ja kangaskassit. Lisäksi myytiin tietomateriaaleja kuten Pienryhmätoiminnan kirjaa, Puhetta päihteistä - vihkosta, Kannabis Mythbuster -esitteitä sekä huumeinfokortteja. Uusia huumeinfokortteja ei ole painettu, vaan on panostettu verkossa oleviin huumeinforoihin. Tuotteita myytiin tapahtumissa ja verkkokaupassa. Materiaalimyyntin nettoarvo on vuositasolla marginaalinen yhdistyksen tuottojen muodostumisessa.

10. Toimitilat

Yhdistyksellä oli käytössään kaksi toimitilaa vuoden 2021 aikana. Jyväskylässä YAD:n omistama keskustoimisto Lutakossa. Tampereella YAD oli vuokralla osoitteessa Hallituskatu 25, Tampere.

Paikallistiimit kokoontuivat muun muassa nuorisotiloilla ja kahviloissa, toimistopaikkakuntien paikallistiimit YAD:n toimitiloissa.

YAD:n toimistoilla kokoontuu ilta-aikoina esimerkiksi NA- ja AAL -ryhmiä.

11. Kehittämistyö ja toiminnan arviointi

Yhdistyksen toiminnasta raportoitiin työraportein ja erilaisin dokumentaatiolomakkein, joita käsiteltiin säännöllisesti tiimikokouksissa sekä arviointi- ja suunnittelupäivillä. Sosiaalisen tilinpidon dokumentointi- ja arviointimalli tehtiin vuonna 2021 verkkovapaaehtoistyöstä ja paikallistoiminnasta. Lisäksi vapaaehtoistoimintaa kehitettiin ja arvioitiin erilaisten työpajojen ja tiimikehityspäivien voimin.

Osana hallinnon kehittämistä kirjattiin yhdistykselle 2012 laajempi talous- ja johtosääntö, joka täydentää aiempaa käytännönläheistä taloussääntöä. Näitä noudatettiin edelleen vuonna 2021 ja ne tarkastetaan yhdistyksen hallituksessa vuosittain.

YAD:n hallitus seurasi yhdistyslain mukaisesti järjestön toimintaa ja taloutta omissa kokouksissaan sekä työntekijöiden tuottamien raporttien pohjalta. Projekteissa tuotettiin omat raportoinnit osittain myös ulkoista arviointia hyödyntäen, hallitus arvioi toimintaansa ja paikallistiimien osalta koottiin tiedot vuoden toiminnoista ja toimintoihin osallistuneiden määristä Surveypal-lomakkeella.

Lisätietoja ja materiaaleja: www.yad.fi